Документ подписан простой электронной подписью
Информация о владельце:
ФИО: Умаров Марат Файзуллаевич
Должность: Директор
Дата подписания: 20.02.2026 11:11:57
Уникальный программный ключ:
48505f11ec15acaa386f5219d3113d727fefda78

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное образовательное учреждение высшего образования
"Казанский (Приволжский) федеральный университет"
Елабужский институт (филиал) КФУ

УТВЕРЖДАЮ
Директор
Елабужского института КФУ
_____ Е.Е. Мерзон
«10» 06 2020 г.
МП

Программа дисциплины (модуля)
Языки народов РФ (татарский язык)

Направление подготовки/специальность: *45.06.01 Языкознание и литературоведение*
Направленность (профиль) подготовки: *Языки народов РФ (татарский язык)*
Квалификация выпускника: *Исследователь. Преподаватель – исследователь*
Форма обучения: *очное*
Язык обучения: *русский*
Год начала обучения по образовательной программе: *2020*

Содержание

1. Перечень планируемых результатов обучения по дисциплине (модулю), соотнесенных с планируемыми результатами освоения ОПОП ВО

2. Место дисциплины (модуля) в структуре ОПОП ВО

3. Объем дисциплины (модуля) в зачетных единицах с указанием количества часов, выделенных на контактную работу обучающихся с преподавателем (по видам учебных занятий) и на самостоятельную работу обучающихся

4. Содержание дисциплины (модуля), структурированное по темам (разделам) с указанием отведенного на них количества академических часов и видов учебных занятий

4.1. Структура и тематический план контактной и самостоятельной работы по дисциплине (модулю)

4.2. Содержание дисциплины (модуля)

5. Перечень учебно-методического обеспечения для самостоятельной работы обучающихся по дисциплине (модулю)

6. Фонд оценочных средств по дисциплине (модулю)

7. Перечень литературы, необходимой для освоения дисциплины (модуля)

8. Перечень ресурсов информационно-телекоммуникационной сети "Интернет", необходимых для освоения дисциплины (модуля)

9. Методические указания для обучающихся по освоению дисциплины (модуля)

10. Перечень информационных технологий, используемых при осуществлении образовательного процесса по дисциплине (модулю), включая перечень программного обеспечения и информационных справочных систем

11. Описание материально-технической базы, необходимой для осуществления образовательного процесса по дисциплине (модулю)

12. Средства адаптации преподавания дисциплины (модуля) к потребностям обучающихся инвалидов и лиц с ограниченными возможностями здоровья

13. Приложение №1. Фонд оценочных средств

14. Приложение №2. Перечень литературы, необходимой для освоения дисциплины (модуля)

15. Приложение №3. Перечень информационных технологий, используемых освоения дисциплины (модуля), включая перечень программного обеспечения и информационных справочных систем

Программу дисциплины (модуля) разработал(а)(и) доктор филологических наук, доцент Камаева Р.Б. (Кафедра татарской филологии, Факультет филологии и истории) RBKamaeva@kpfu.ru

1. Перечень планируемых результатов обучения по дисциплине (модулю), соотнесенных с планируемыми результатами освоения ОПОП ВО

Обучающийся, освоивший дисциплину, должен обладать следующими компетенциями:

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ПК-3	готовность к организации взаимодействия с коллегами и социальными партнерами, поиску новых социальных партнеров при решении актуальных актуальных эадач профессионального образования.
УК-4	готовностью использовать современные методы и технологии научной коммуникации на государственном и иностранном языках

Обучающийся, освоивший дисциплину должен :

Знать:

-фундаментальные подходы к изучению педагогических, социально- психологических, социокультурных, социально-экономических аспектовобразования, социализации, взросления; современное состояние образования, основные направления междисциплинарных исследований, связанных с образованием.

-историю становления и развития основных исследовательских школ и научных парадигм в области педагогики иобразования;

-современные образовательныетехнологии.

Уметь:

-анализировать и обобщать международную исследовательскую литературу по исследованиям в области образования и смежныхобластях;

-применять основные теории и результаты эмпирических исследований социальных и психологических наук для решения новых задач в области образования;

-разрабатывать оригинальные теоретические конструкции, гипотезы и исследовательскиевопросы;

-выбирать и применять методы исследования, адекватные предмету и задачамисследования;

-выбирать интерактивные методы преподавания и образовательные технологии адекватно педагогическойзадаче;

-использовать информационные технологии впреподавании.

Владеть:

-методологией теоретических и прикладных исследований в области образования;

-современными методамимеждисциплинарныхисследований педагогических аспектов образования

Демонстрировать способность и готовность:

- применять полученные знания на практике.

2. Место дисциплины (модуля) в структуре ОПОП ВО

Данная учебная дисциплина включена в раздел Блок1. «Дисциплины (модули)» основной профессиональной образовательной программы. Направление 45.06.01 Языкознание и литературоведение. Профиль - Языки народов Российской Федерации (татарский языки) и относится к вариативной части. Осваивается на 3 курсе в 5 семестре.

3. Объем дисциплины (модуля) в зачетных единицах с указанием количества часов, выделенных на контактную работу обучающихся с преподавателем (по видам учебных занятий) и на самостоятельную работу обучающихся

Общая трудоемкость дисциплины составляет 5 зачетныхъ(ые) единиц(ы) на 180 часа(ов).

Контактная работа - 72 часа(ов), в том числе лекции - 36 часа(ов), практические занятия - 36 часа(ов), лабораторные работы - 0 часа(ов), контроль самостоятельной работы - 0 часа(ов).

Самостоятельная работа - 36 часа(ов).

Контроль (зачёт / экзамен) - 72 часа(ов).

Форма промежуточного контроля дисциплины: кандидатский экзамен в 5 семестре.

4. Содержание дисциплины (модуля), структурированное по темам (разделам) с указанием отведенного на них количества академических часов и видов учебных занятий

4.1 Структура и тематический план контактной и самостоятельной работы по дисциплине (модулю)

N	Разделы дисциплины / модуля	Семестр	Виды и часы контактной работы, их трудоемкость (в часах)			Самостоятельная работа
			Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
1.	Татар теленең авазлар системасы	3	4	2	0	4
2.	Татар телендә аваз үзгәрешләре	3	2	2	0	4
3.	Хәзерге татар әдәби теле содикасы	3	2	2	0	6
4.	Семасиология	3	2	2	0	4
5.	Кулланылыш дәрәҗәсе буенча р теленең сүзлек составы	4	2	2	0	4
6.	Татар телендә алынмалар	4	2	2	0	4
7.	Кушымчаларның функция буенча төрләре.	4	4	2	0	6
8.	Сүзнең сүзьясалыш структурасы	4	2	2	0	4
9.	Татартелендәсүзьясалыш ысуллары	5	4	2	0	4
10.	Грамматикмәгънәһәм грамматиккатегория	5	2	2	0	6
11.	Мөстәкыйль сүз төркемнәре	5	2	2	0	4
12.	Татар телендә ярдәмлекләр	5	2	2	0	6
13.	Җөмләләрнетөркемләү принципларыһәмаларныңтөрләре	5	4		0	4
14.	Җөмләдә сүзләр бәйләнеше	5	2	2	0	4
15.	Сүзтезмә һәм аның төрләре	5	2	2	0	6
16.	Җөмләнеңкисәкләргәтрадицион бүленеше. Тиңдәш кисәкләр	5	2	2	0	4
17.	Татар телендә җөмлә төрләре	5	2	2	0	6
18.	Тезмә кушма җөмлә	5	2	2	0	4
19.	Иярченле кушма җөмләләр	5	2	2	0	6
20.	Катлаулы кушма җөмлә	5	2	2	0	6
	Итого:		**36**	**36**	**0**	**36**

4.2 Содержание дисциплины

1.Татар теленең авазлар системасы.
Сөйләм аппараты. Аваз артикуляциясе.
Татар вокализмы һәм консонантизмы. Авазларның характеристикалары.Иҗек.
2.Татар телендә аваз үзгәрешләре.
Комбинатор һәм позицион аваз үзгәрешләре. Аларның төрләре.
3.Хәзергетатар әдәбителе просодикасы
Интонация һәм аның компонентлары. Интонациянең һәм басымның сөйләмдәге роле.
4. Семасиология.
Күчерелмә мәгънәле сүзләр. Метафора, метонимия, синекдоха, табу һәмэвфемизмнар.
5. Кулланылышдәрәҗәсебуенча татар теленең сүзлек составы

Актив һәм пассив лексика. Аларның төрләре.

6.Татар телендә алынмалар.

Фин-угор, рус һәм рус теле аша кергән алынма**лар, гарәп-фарсы алынмалары.**

7.Кушымчаларның функция буенча төрләре.

Морфемика. Сүз һәм сүз формасы. Татар телендә морфема, аның төрләре. Морфема чикләрен аеру юллары. Татар һәм рус телләрендәге морфемаларның аермалы яклары. Татар телендә кушымчаларның функция буенча төрләре. Стилистик кушымчалар. Сүзнең морфологик нигезе. Нуль морфема турында төшенчә.

8.Сүзнең сүзьясалыш структурасы

Сүзьясалышы фәненең татар тел гыйлеменең башка тармаклары белән бәйләнеше.

Сүзьясалышы һәм лексикологиянең үзара мөнәсәбәте. Хәзерге татар теле лексик составының баю юллары. Бу өлкәдә сүзьясагычларның роле.

Сүзьясалышының бүлекләре. Морфемика. Сүзнең сүзьясалыш структурасы

Сүзьясалыш бүлекләренә гомуми күзәтү. Морфемиканың традицион рәвештә, ягъни «Сүзьясалышы» фәне эчендә өйрәнүнең сәбәпләрен морфемика һәм морфонологиянең югары уку йортлары уку-укыту палнында аерым өйрәнелмәве белән нигезләү.

9.Татартелендәсүзьясалыш ысуллары

Кушымчалау ысулы. Кушымчалау ысулы белән ясалган сүзләргә анализ.

Татар телендә кушма сүзләр. Кушма сүзләр ясалу ысуллары. Конверсия. Продуктив булмаган ысуллар

10.Грамматик мәгънә һәм грамматик категория.

Грамматик мәгънә. Аның төрләре. Грамматик мәгънәләрне белдерүче чаралар. Грамматик категория. Универсаль һәм уникаль категорияләр

11.Мөстәкыйль сүз төркемнәре.

Сүз төркемнәре теориясе. Төрки телләрдә, рус телендә сүз төркемнәре. Бу өлкәдә традицион һәм яңа карашлар. Сүзләрне төркемләгәндә төрки телләргә хас үзенчәлекләр

Мөстәкыйль сүз төркемнәре. Карашлар. Мөстәкыйльллекне билгеләү принциплары

12.Татар телендә ярдәмлекләр

Татар телендә ярдәмлекләр. Аларның ике төре: сүзбәйләгеч һәм модальярдәмлекләр

13.Җөмләләрне төркемләү принципларыһәм аларныңтөрләре

Синтаксис һәм логика фәннәре арасында, сөйләм һәм фикерләү арасында мөнәсәбәт. Сөйләм һәм фикерләүнең төп берәмлекләре буларак җөмлә һәм хөкемләү. Алар арасында мөнәсәбәт. Җөмлә кисәкләре һәм хөкемләү кисәкләре арасында мөнәсәбәт: субъект, предикат, бәйләү (связь), объект, атрибут төшенчәләре һәм ия, хәбәр, тәмамлык, аергыч, хәл, аныклагач төшенчәләре. Субъект белән ия, үтәүче белән предикат, хәбәр белән процесс арасында мөнәсәбәт. Җөмләләрне төркемләү принциплары һәм җөмләләрнең төрләре: иярчен кисәкләрнең булу-булмавына карап (җәенке, җыйнак), баш кисәкнең санына карап (ике составлы, бер составлы), нәрсәне булса да раславына яки инкяр итүенә карап (раслау, инкяр), әйтү максатының ничек булуына карап (хикәя, сорау, боеру, тойгылы), әйтелергә мөмкин булган кисәкнең әйтелү-әйтелмәвенә карап (тулы, ким), хәбәрлекле үзәкнең санына карап (гади,кушма).

14.Җөмләдә сүзләр бәйләнеше.

Сүзләрнең синтаксик бәйләнеше. Сөйләмне оештыру¬чы төп бәйләнеш буларак иярүле бәйләнеш. Иярүле бәйләнеш нәтиҗәсе буларак тезүле бәйләнеш. Тезүле бәйләнешне белдерүче чаралар.

Иярүле бәйләнешнең җөмлә оештырудагы рольләре буенча төрләре

15.Сүзтезмә һәм аның төрләре

Төгәлләүле мөнәсәбәткә нигезләнеп төзелгән синтаксик берәмлек буларак сүзтезмә. Сүзтезмәләрне өйрәнү тарихы. Сүзтезмәләрнең сүз белән охшаш яклары һәм аермалары. Сүзтезмәләрнең җөмлә белән мөнәсәбәте. Сүзтезмәләрне төркемләү принциплары.

16.Җөмләнең кисәкләргә традицион бүленеше.Тиңдәш кисәкләр.

Җөмлә кисәкләренең логик-грамматик бүленеше. Җөмләне кисәкләргә бүлүнең сүзләр бәйләнешен өйрәнүдә тоткан әһәмияте. Җөмлә кисәкләрен өйрәнүнең торышы. Сүзләр бәйләнешеннән чыгып, җөмләдә беренче, икенче һәм өченче дәрәҗәдәге кисәкләрне билгеләү мәсьәләсе. Тиңдәш кисәкләрне өйрәнүнең әһәмияте һәм өйрәнелү тарихы. Тиңдәш кисәкләр булсын өчен төп шарт—иярүле бәйләнешнең булуы. Тиңдәш кисәкләрне үзара теркәүче чаралар.Тиңдәш һәм тиңдәш булмаган аергычлар.Тиңдәш кисәкләр янында гомумиләштерүче сүзләр.Тиңдәш кисәкләр һәм гомумиләштерүче сүзләр янында тыныш билгеләре.

17.Татар телендә җөмлә төрләре.

Раслау һәм инкяр җөмләләр, аларның төп үзенчәлекләре, өйрәнү тарихы. Инкяр ителә торган кисәкнең урыны. Инкярны белдерүгә логик басымның роле. Раслау һәм инкяр җөмлә төрләре.

Хикәя, сорау, боеру, тойгылы җөмләләр, бу төр җөмләләрнең төп мәгънәләре һәм билгеләре. Сорау җөмлә төзелешендә татар теленең рус теленнән аермасы. Сорала торган кисәкнең урыны, аның логик

басымны алуы. Бу төр җөмләләрдән соң тыныш билгеләре.

Тулы һәм ким җөмләләр. Тулы җөмлә һәм аның үзенчәлекләре. Ким җөмлә үзенчәлекләре, кимлекнең сәбәпләре. Ким җөмләләрне өйрәнү тарихы. Ким җөмләләрне кимлек төренә карап төркемләү, кулланылмаган кисәккә карап төркемләү. Ким җөмләнең кулланылышы

18.Тезмә кушма җөмлә.

Тезмә кушма җөмлә үзенчәлекләре.

Тезмә кушма җөмләләрне төзелешеннән чыгып төркемләү. Тезмә кушма җөмләләрне оештыруда интонациянең роле. Тезмә кушма җөмләләрне оештыруда катнаша торган теркәгечләр. Тезмә кушма җөмләләрнең мәгънә ягыннан төрләре.Тезмә кушма җөмләдә тыныш билгеләре

19.Иярченле кушма җөмләләр.

Иярченле кушма җөмлә үзенчәлекләре. Иярчен җөмләләрне билгеләү һәм бу турыдагы карашлар.Иярченле кушма җөмләләрне төзелешеннән чыгып төркемләү: синтетик иярченле кушма җөмләләр һәм аналитик иярченле кушма җөмләләр. Аларның төп үзенчәлекләре

20.Катлаулы кушма җөмлә.

Катлаулы кушма җөмлә төрләре: күп тезмәле җөмлә, күп иярченле җөмлә һәм катнаш катлаулы җөмлә. Күп тезмәле җөмлә структурасы. Күп иярченле җөмлә структурасы: тиңдәш иярүле җөмлә, тиңдәш түгел иярүле җөмлә, бер-бер артлы иярүле һәм берничә төр иярүле җөмлә. Катнаш катлаулы җөмлә структурасы. Катлаулы җөмләләрдә тыныш билгеләре

5. Перечень учебно-методического обеспечения для самостоятельной работы обучающихся по дисциплине (модулю)

Самостоятельная работа обучающихся выполняется по заданию и при методическом руководстве преподавателя, но без его непосредственного участия. Самостоятельная работа подразделяется на самостоятельную работу на аудиторных занятиях и на внеаудиторную самостоятельную работу. Самостоятельная работа обучающихся включает как полностью самостоятельное освоение отдельных тем (разделов) дисциплины (модуля), так и проработку тем (разделов), осваиваемых во время аудиторной работы. Во время самостоятельной работы обучающиеся читают и конспектируют учебную, научную и справочную литературу, выполняют задания, направленные на закрепление знаний и отработку умений и навыков, готовятся к текущему и промежуточному контролю по дисциплине (модулю).

Организация самостоятельной работы обучающихся регламентируется нормативными документами, учебно-методической литературой и электронными образовательными ресурсами, включая:

Порядок организации и осуществления образовательной деятельности по образовательным программам высшего образования - программам бакалавриата, программам специалитета, программам магистратуры (утвержден приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 5 апреля 2017 года №301)

Письмо Министерства образования Российской Федерации №14-55-996ин/15 от 27 ноября 2002 г. "Об активизации самостоятельной работы студентов высших учебных заведений"

Устав федерального государственного автономного образовательного учреждения "Казанский (Приволжский) федеральный университет"

Правила внутреннего распорядка федерального государственного автономного образовательного учреждения высшего профессионального образования "Казанский (Приволжский) федеральный университет"

Локальные нормативные акты Казанского (Приволжского) федерального университета

6.Фонд оценочных средств по дисциплине (модулю)

Фонд оценочных средств по дисциплине (модулю) включает оценочные материалы, направленные на проверку освоения компетенций, в том числе знаний, умений и навыков. Фонд оценочных средств включает оценочные средства текущего контроля и оценочные средства промежуточной аттестации.

В фонде оценочных средств содержится следующая информация:

– соответствие компетенций планируемым результатам обучения по дисциплине (модулю);

– критерии оценивания сформированности компетенций;
– механизм формирования оценки по дисциплине (модулю);
– описание порядка применения и процедуры оценивания для каждого оценочного средства;
– критерии оценивания для каждого оценочного средства;
– содержание оценочных средств, включая требования, предъявляемые к действиям обучающихся, демонстрируемым результатам, задания различных типов.

Фонд оценочных средств по дисциплине находится в Приложении 1 к программе дисциплины (модулю).

7. Перечень литературы, необходимой для освоения дисциплины (модуля)

Освоение дисциплины (модуля) предполагает изучение основной и дополнительной учебной литературы. Литература может быть доступна обучающимся в одном из двух вариантов (либо в обоих из них):

– в электронном виде – через электронные библиотечные системы на основании заключенных КФУ договоров с правообладателями;

– в печатном виде – в Научной библиотеке Елабужского института КФУ. Обучающиеся получают учебную литературу на абонементе по читательским билетам в соответствии с правилами пользования Научной библиотекой.

Электронные издания доступны дистанционно из любой точки при введении обучающимся своего логина и пароля от личного кабинета в системе «Электронный университет». При использовании печатных изданий библиотечный фонд должен быть укомплектован ими из расчета не менее 0,5 экземпляра каждого из изданий основной литературы и не менее 0,25 экземпляра дополнительной литературы на каждого обучающегося из числа лиц, одновременно осваивающих данную дисциплину (модуль).

Переченьлитературы, необходимой для освоения дисциплины (модуля), находится в Приложении 2 к рабочей программе дисциплины (модуля). Он подлежит обновлению при изменении условий договоров КФУ с правообладателями электронных изданий и при изменении комплектования фондов Научной библиотеки Елабужского института КФУ.

8. Перечень ресурсов информационно-телекоммуникационной сети “Интернет”, необходимых для освоения дисциплины (модуля)

Научная электронная библиотека (НЭБ) - http://elibrary.ru

Татарча сүзлекләр - https://tt.wikipedia.org/

Введение в языкознание - https://lib.vsu.by/xmlui/handle/123456789/2481

9. Методические указания для обучающихся по освоению дисциплины (модуля)

Вид работ	Методические рекомендации
практические занятия	Целью практических занятий является углубление и закрепление теоретических знаний, полученных обучающимися на лекциях и в процессе самостоятельного изучения учебного материала, а, следовательно, формирование у них определенных умений и навыков. В ходе подготовки к занятию необходимо прочитать конспект лекции, изучить основную литературу, ознакомиться с дополнительной литературой, выполнить выданные преподавателем практические задания. При этом учесть рекомендации преподавателя и требования программы. Дорабатывать свой конспект лекции, делая в нем соответствующие записи из литературы. Желательно при подготовке к занятиям по дисциплине одновременно использовать несколько источников, раскрывающих заданные вопросы.
самостоя-тельная работа	Для выполнения любого вида самостоятельной работы необходимо пройти следующие этапы: - определение цель самостоятельной работы, - конкретизация познавательной (проблемной или практической) задачи, - самооценка готовности к самостоятельной работе, - выбор адекватного способа действия, ведущего к решению задачи, - планирование работы (самостоятельно или с помощью преподавателя), - реализация программы,

Вид работ	Методические рекомендации
	- слежение за ходом самой работы, - самоконтроль промежуточного и конечного результатов работы, - корректировка программы выполнения работы. В рамках самостоятельной работы необходимо подготовить список вопросов по предлагаемым на обсуждение темам, выполнить задания, предлагаемые для самостоятельной работы.
зачет	При подготовке к зачету необходимо рассмотреть контрольные вопросы и разобрать задания, обратиться к рекомендуемой учебной литературе. Подготовка к зачету должна осуществляться на основе лекционного материала, материала практических занятий с обязательным обращением к основным учебникам по курсу, необходимо стремиться не к заучиванию материала лекции или учебника, а к его осмыслению, попытке связать изучаемый материал со знаниями из области литературоведения и лингвистики, истории языка и литературы и др. Зачет по курсу проводится по билетам.

10. Перечень информационных технологий, используемых при осуществлении образовательного процесса по дисциплине (модулю), включая перечень программного обеспечения и информационных справочных систем

Перечень информационных технологий, используемых при осуществлении образовательного процесса по дисциплине (модулю), включая перечень программного обеспечения и информационных справочных систем представлен в Приложении 3 к рабочей программе дисциплины (модуля).

11. Описание материально-технической базы, необходимой для осуществления образовательного процесса по дисциплине (модулю)

Учебная аудитория для проведения занятий лекционного типа, занятий семинарского типа, групповых и индивидуальных консультаций, текущего контроля и промежуточной аттестации.

Комплект мебели (посадочных мест) 40 шт. Комплект мебели (посадочных мест) для преподавателя 1 шт. Трибуна 1 шт. Проектор 1 шт. Мультимедийный экран 1 шт. Меловая доска 1 шт. Встроенные шкафы 3 шт. Висячие шкафы стеклянных 2 шт. Шкаф стеклянный 1 шт. Портреты 7 шт. Набор учебно-наглядных пособий: комплект презентаций в электронном формате по преподаваемой дисциплине 3-5 шт. 423600, Республика Татарстан, г. Елабуга, ул. Казанская, д.89, ауд. 52.

12. Средства адаптации преподавания дисциплины (модуля) к потребностям обучающихся инвалидов и лиц с ограниченными возможностями здоровья

При необходимости в образовательном процессе применяются следующие методы и технологии, облегчающие восприятие информации обучающимися инвалидами и лицами с ограниченными возможностями здоровья:

- создание текстовой версии любого нетекстового контента для его возможного преобразования в альтернативные формы, удобные для различных пользователей;
- создание контента, который можно представить в различных видах без потери данных или структуры, предусмотреть возможность масштабирования текста и изображений без потери качества, предусмотреть доступность управления контентом с клавиатуры;
- создание возможностей для обучающихся воспринимать одну и ту же информацию из разных источников - например, так, чтобы лица с нарушениями слуха получали информацию визуально, с нарушениями зрения - аудиально;
- применение программных средств, обеспечивающих возможность освоения навыков и умений, формируемых дисциплиной (модулем), за счёт альтернативных способов, в том числе виртуальных лабораторий и симуляционных технологий;
- применение дистанционных образовательных технологий для передачи информации, организации различных форм интерактивной контактной работы обучающегося с преподавателем,

в том числе вебинаров, которые могут быть использованы для проведения виртуальных лекций с возможностью взаимодействия всех участников дистанционного обучения, проведения семинаров, выступления с докладами и защиты выполненных работ, проведения тренингов, организации коллективной работы;

- применение дистанционных образовательных технологий для организации форм текущего и промежуточного контроля;

- увеличение продолжительности сдачи обучающимся инвалидом или лицом с ограниченными возможностями здоровья форм промежуточной аттестации по отношению к установленной продолжительности их сдачи:

- продолжительности сдачи зачёта или экзамена, проводимого в письменной форме, - не более чем на 90 минут;

- продолжительности подготовки обучающегося к ответу на зачёте или экзамене, проводимом в устной форме, - не более чем на 20 минут;

- продолжительности выступления обучающегося при защите курсовой работы - не более чем на 15 минут.

Программа составлена в соответствии с требованиями ФГОС и учебным планом по направлению 45.06.01 Языкознание и литературоведение Профиль:Языки народов Российской Федерации (татарский язык)

Приложение №1
к рабочей программе дисциплины (модуля)
Б1.В.06 Языки народов РФ (татарский язык)

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ
РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное образовательное учреждение
высшего образования
«Казанский (Приволжский) федеральный университет»
Елабужский институт КФУ

Фонд оценочных средств по дисциплине (модулю)
Б1.В.06 Языки народов РФ (татарский язык)

Направление подготовки: 45.06.01 Языкознание и литературоведение
Направленность (профиль) подготовки: Языки народов РФ (татарский язык)
Квалификация выпускника: Исследователь. Преподаватель-исследователь
Форма обучения: очная
Язык обучения: татарский
Год начала обучения по образовательной программе: 2020

Содержание

1. Соответствие компетенций планируемым результатам обучения по дисциплине (модулю)
2. Критерии оценивания сформированности компетенций
3. Распределение оценок за формы текущего контроля и промежуточную аттестацию
4. Оценочные средства, порядок их применения и критерии оценивания
4.1. ОЦЕНОЧНЫЕ СРЕДСТВА ТЕКУЩЕГО КОНТРОЛЯ
4.1.1. Устный опрос
4.1.1.1. Порядок проведения и процедура оценивания
4.1.1.2. Критерии оценивания
4.1.1.3. Содержание оценочного средства
4.1.2. Тестирование
4.1.2.1. Порядок проведения и процедура оценивания
4.1.2.2. Критерии оценивания
4.1.2.3. Содержание оценочного средства
4.1.3. Реферат
4.1.3.1.Порядок проведения и процедура оценивания
4.1.3.2.Содержание оценочного средства
4.2. ОЦЕНОЧНЫЕ СРЕДСТВА ПРОМЕЖУТОЧНОЙ АТТЕСТАЦИИ
4.2.1. *Зачет*
4.2.1.1. Порядок проведения и процедура оценивания
4.2.1.2. Критерии оценивания
4.2.1.3. Оценочные средства
4.2.2.Кандидатский экзамен
4.2.2.1 Порядок проведения и процедура оценивания
4.2.2.2.Критерии оценивания
4.2.2.3.Оценочные средства

1. Соответствие компетенций планируемым результатам обучения по дисциплине (модулю)

Код и наименование компетенции	**Проверяемые результаты обучения для данной дисциплины**	**Оценочные средства текущего контроля и промежуточной аттестации**
ПК-3 Готовность к организации взаимодействия с коллегами и социальными партнерами, поиску новых социальных партнеров при решении актуальных задач в профессиональном образовании	Знает содержание и особенности процесса организации взаимодействия с коллегами и социальными партнерами, поиска новых социальных партнеров при решении актуальных задач в профессиональном образовании. Умеет организовывать взаимодействие с коллегами и социальными партнерами, находить новых социальных партнеров при решении актуальных задач в профессиональном образовании. Владеет технологиями организации взаимодействия с коллегами и социальными партнерами, поиска новых социальных партнеров при решении актуальных задач в профессиональном образовании.	**Текущий контроль:** *Устный опрос по темам:* 1.Татар теленең авазлар системасы. 2.Татар телендә аваз үзгәрешләре. 3.Хәзерге татар әдәби теле просодикасы.4. Семасиология. 5. Кулланылыш дәрәҗәсе буенча татар теленең сүзлек составы. 6.Татар телендә алынмалар. 7.Кушымчаларның функция буенча төрләре.8.Сүзнең сүзьясалыш структурасы 9.Татар телендә сүзьясалыш ысуллары.10.Грамматик мәгънә һәм грамматик категория.11.Мөстәкыйль сүз төркемнәре.12.Татар телендә ярдәмлекләр. 13.Җөмләләрне төркемләү принципларыһәм аларныңтөрләре.14.Җөмләдә сүзләр бәйләнеше.15.Сүзтезмә һәм аның төрләре. 16.Җөмләнең кисәкләргә традицион бүленеше. Тиңдәш кисәкләр.17.Татар телендә җөмлә төрләре.18.Тезмә кушма җөмлә.19.Иярченле кушма җөмләләр.20.Катлаулы кушма җөмлә. *Реферат по темам:* 10.Грамматик мәгънә һәм грамматик категория.11.Мөстәкыйль сүз төркемнәре. *Тестирование по темам:* 1.Татар теленең авазлар системасы. 2.Татар телендә аваз үзгәрешләре. 3.Хәзерге татар әдәби теле просодикасы.4. Семасиология. 5. Кулланылыш дәрәҗәсе буенча татар теленең сүзлек составы. 6.Татар телендә алынмалар. 7.Кушымчаларның функция буенча төрләре.8.Сүзнең сүзьясалыш структурасы 9.Татар телендә сүзьясалыш ысуллары.10.Грамматик мәгънә һәм грамматик категория.11.Мөстәкыйль сүз төркемнәре.12.Татар телендә ярдәмлекләр. **Промежуточная аттестация:** *Зачет, кандидатский экзамен*
УК-4 готовностью использовать современные методы и технологии научной коммуникации на государственном и иностранном языках	Знать виды и особенности письменных текстов и устных выступлений, понимает общее содержание сложных текстов на абстрактные и конкретные темы. Уметь подбирать литературу по теме, составлять двуязычный словник, переводить и реферировать специальную литературу. Владеть навыками обсуждения знаковых тем на государственных языках	**Текущий контроль:** *Устный опрос по темам:* 1.Татар теленең авазлар системасы. 2.Татар телендә аваз үзгәрешләре. 3.Хәзерге татар әдәби теле просодикасы.4. Семасиология. 5. Кулланылыш дәрәҗәсе буенча татар теленең сүзлек составы. 6.Татар телендә алынмалар. 7.Кушымчаларның функция буенча төрләре.8.Сүзнең сүзьясалыш структурасы 9.Татар телендә сүзьясалыш ысуллары.10.Грамматик мәгънә һәм грамматик категория.11.Мөстәкыйль сүз

		төркемнәре.12.Татар телендә ярдәмлекләр. 13.Җөмләләрне төркемләү принципларыһәм аларныңтөрләре.14.Җөмләдә сүзләр бәйләнеше.15.Сүзтезмә һәм аның төрләре. 16.Җөмләнең кисәкләргә традицион бүленеше. Тиңдәш кисәкләр.17.Татар телендә җөмлә төрләре.18.Тезмә кушма җөмлә.19.Иярченле кушма җөмләләр.20.Катлаулы кушма җөмлә. *Реферат по темам:* 10.Грамматик мәгънә һәм грамматик категория.11.Мөстәкыйль сүз төркемнәре. *Тестирование по темам:* 1.Татар теленең авазлар системасы. 2.Татар телендә аваз үзгәрешләре. 3.Хәзерге татар әдәби теле просодикасы.4. Семасиология. 5. Кулланылыш дәрәҗәсе буенча татар теленең сүзлек составы. 6.Татар телендә алынмалар. 7.Кушымчаларның функция буенча төрләре.8.Сүзнең сүзьясалыш структурасы 9.Татар телендә сүзьясалыш ысуллары.10.Грамматик мәгънә һәм грамматик категория.11.Мөстәкыйль сүз төркемнәре.12.Татар телендә ярдәмлекләр. **Промежуточная аттестация:** *Зачет, кандидатский экзамен*

2. Критерии оценивания сформированности компетенций

Компетенция	Зачтено			Не зачтено
	Высокий уровень (отлично)	**Средний уровень (хорошо)**	**Низкий уровень (удовлетворительно)**	**Ниже порогового уровня (неудовлетворительно)**
ПК-3	Обладает системными знаниями о содержании и особенностях процесса организации взаимодействия с коллегами и социальными партнерами, поиска новых социальных партнеров при решении актуальных задач в профессиональном образовании	Знает содержание и особенности процесса организации взаимодействия с коллегами и социальными партнерами, поиска новых социальных партнеров при решении актуальных задач в профессиональном образовании	В целом знает содержание и особенности процесса организации взаимодействия с коллегами и социальными партнерами, поиска новых социальных партнеров при решении актуальных задач в профессиональном образовании	Не знает содержание и особенности процесса организации взаимодействия с коллегами и социальными партнерами, поиска новых социальных партнеров при решении актуальных задач в профессиональном образовании
	Умеет эффективноорганизовывать взаимодействие с коллегами и социальными партнерами, находить новых социальных партнеров при решении актуальных задач в профессиональном	Умеет организовывать взаимодействие с коллегами и социальными партнерами, находить новых социальных партнеров при решении актуальных задач в профессиональном образовании	В целом умеет организовывать взаимодействие с коллегами и социальными партнерами, находить новых социальных партнеров при решении актуальных задач в профессиональном	Не умеет организовывать взаимодействие с коллегами и социальными партнерами, находить новых социальных партнеров при решении актуальных задач в

	образовании		образовании, испытывая определенные затруднения	профессиональном образовании
	Уверенно владеет технологиями организации взаимодействия с коллегами и социальными партнерами, поиска новых социальных партнеров при решении актуальных задач в профессиональном образовании	Владеет технологиями организации взаимодействия с коллегами и социальными партнерами, поиска новых социальных партнеров при решении актуальных задач в профессиональном образовании	Владеет технологиями организации взаимодействия с коллегами и социальными партнерами, поиска новых социальных партнеров при решении актуальных задач в профессиональном образовании, испытывая определенные затруднения	Не владеет технологиями организации взаимодействия с коллегами и социальными партнерами, поиска новых социальных партнеров при решении актуальных задач в профессиональном образовании
УК-4	Демонстрирует знания видов и особенностей письменных текстов и устных выступлений, понимает общее содержание сложных текстов на абстрактные и конкретные темы, а также узкоспециальных текстов	Демонстрирует знания видов и особенностей письменных текстов и устных выступлений, понимает общее содержание сложных текстов на абстрактные и конкретные темы, а также узкоспециальных текстов, но допускает незначительные ошибки.	Демонстрирует знания видов и особенностей письменных текстов и устных выступлений, понимает общее содержание сложных текстов на абстрактные и конкретные темы, а также узкоспециальных текстов, *но* допускает грубые ошибки	Демонстрирует отрывочные знания видов и особенностей письменных текстов и устных выступлений, понимает общее содержание сложных текстов на абстрактные и конкретные темы, а также узкоспециальных текстов.
	Умеет подбирать литературу по теме, составлять двуязычный словник, переводить и реферировать специальную литературу, подготовить научные доклады, презентацию на государстенных и иностранном языках	Умеет подбирать литературу по теме, составлять двуязычный словник, переводить и реферировать специальную литературу, подготовить научные доклады, презентацию нататарском, русском языках допуская незначительные ошибки	Умеет подбирать литературу по теме, составлять двуязычный словник, переводить и реферировать специальную литературу, подготовить научные доклады, презентацию на на татарском, русском языках но допускает грубые ошибки	Не умеет умеет подбирать литературу по теме, составлять двуязычный словник, переводить и реферировать специальную литературу, подготовить научные доклады, презентацию на татарском, русском языках
	Владеет навыками обсуждения знаковых тем на татарском русском языках, делая важные замечания и отвечая на вопросы	Владеет навыками обсуждения знаковых тем на татарском, русском языке, делая важные замечания и отвечая на вопросы, но допускает незначительные ошибки	Владеет навыками обсуждения знаковых тем на татарском русском языках, но с грубыми ошибками	Не владеет навыками обсуждения знаковых тем на татарском русском языках, делая важные замечания и отвечая на вопросы

3. Распределение оценок за формы текущего контроля и промежуточную аттестацию

Текущий контроль:

Устный опрос – 15 баллов

Тестирование– 15 баллов

Реферат – 20 баллов

Итого: 15+15+20=50 баллов

Промежуточная аттестация – зачет – 50 баллов

Промежуточная аттестация проводится после завершения изучения дисциплины или ее части в форме, определяемой учебным планом образовательной программы с целью оценить работу обучающегося, степень усвоения теоретических знаний, уровень сформированности компетенций.

Промежуточная аттестация по данной дисциплине проводится в форме устного/письменного ответа обучающегося на теоретический вопрос зачетного билета.

Устный/письменный ответ на теоретический вопрос по курсу дисциплины – 50 баллов

Общее количество баллов по дисциплине за текущий контроль и промежуточную аттестацию: 50+50=100 баллов.

Соответствие баллов и оценок:

56-100 – зачтено

0-55 – не зачтено

Промежуточная аттестация – кандидатский экзамен – 50 баллов

Промежуточная аттестация проводится после завершения изучения дисциплины или ее части в форме, определяемой учебным планом образовательной программы с целью оценить работу обучающегося, степень усвоения теоретических знаний, уровень сформированности компетенций.

Промежуточная аттестация по данной дисциплине проводится в форме устного/письменного ответа обучающегося на теоретический вопрос зачетного билета.

Устный/письменный ответ на теоретический вопрос по курсу дисциплины – 50 баллов

Общее количество баллов по дисциплине за текущий контроль и промежуточную аттестацию: 50+50=100 баллов.

Соответствие баллов и оценок:

56-100 – зачтено

0-55 – не зачтено

По данной дисциплине в 5 семестре предусмотрен кандидатский экзамен. Выполнение каждого задания за промежуточную аттестацию оценивается по шкале: отлично, хорошо, удовлетворительно, неудовлетворительно.

Общая оценка за промежуточную аттестацию представляет собой среднее значение между полученными оценками за все оценочные средства промежуточной аттестации.

В случае невозможности установления среднего значения оценки за промежуточную аттестацию (например, «хорошо» или «отлично»), итоговая оценка выставляется экзаменатором, исходя из принципа справедливости и беспристрастности на основании общего впечатления о качестве и добросовестности освоения обучающимся дисциплины (модуля).

Виды оценок:

Для кандидатского экзамена:

Отлично

Хорошо

Удовлетворительно

Неудовлетворительно

4. Оценочные средства, порядок их применения и критерии оценивания

4.1. Оценочные средства текущего контроля

4.1.1. Устный опрос по темам:

1.Татар теленең авазлар системасы. 2.Татар телендә аваз үзгәрешләре. 3.Хәзерге татар әдәби теле просодикасы.4. Семасиология. 5. Кулланылыш дәрәҗәсе буенча татар теленең сүзлек составы. 6.Татар телендә алынмалар. 7.Кушымчаларның функция буенча төрләре. 8.Сүзнең сүзьясалыш структурасы. 9.Татар телендә сүзьясалыш ысуллары.10.Грамматик мәгънә һәм грамматик категория. 11.Мөстәкыйль сүз төркемнәре. 12.Татар телендә ярдәмлекләр. 13.Җөмләләрне төркемләү принциплары һәм аларның төрләре. 14.Җөмләдә сүзләр бәйләнеше. 15.Сүзтезмә һәм аның төрләре. 16.Җөмләнең кисәкләргә традицион бүленеше. Тиңдәш кисәкләр. 17.Татар телендә җөмлә төрләре. 18.Тезмә кушма җөмлә. 19.Иярченле кушма җөмләләр. 20.Катлаулы кушма җөмлә.

4.1.1.1. Порядок проведения и процедура оценивания

Устный опрос проводится на практических занятиях. Обучающиеся выступают с докладами, сообщениями, дополнениями, участвуют в дискуссии, отвечают на вопросы преподавателя. Оценивается уровень домашней подготовки по теме, способность системно и логично излагать материал, анализировать, формулировать собственную позицию, отвечать на дополнительные вопросы.

4.1.1.2. Критерии оценивания

Оценка «отлично» ставятся, если обучающийся в ответе качественно раскрыл содержание темы. Ответ хорошо структурирован. Прекрасно освоен понятийный аппарат. Продемонстрирован высокий уровень понимания материала, превосходное умение формулировать свои мысли, обсуждать дискуссионные положения.

Оценка «хорошо» ставятся, если обучающийся раскрыл основные вопросы темы. Структура ответа в целом адекватна теме. Хорошо освоен понятийный аппарат. Продемонстрирован хороший уровень понимания материала, хорошее умение формулировать свои мысли, обсуждать дискуссионные положения.

Оценка «удовлетворительно» ставится, если обучающийся частично раскрыл тему. Ответ слабо структурирован. Понятийный аппарат освоен частично. Понимание отдельных положений из материала по теме, удовлетворительное умение формулировать свои мысли, обсуждать дискуссионные положения.

Оценка «неудовлетворительно» ставится, если обучающийся тему не раскрыл. Понятийный аппарат освоен неудовлетворительно. Понимание материала фрагментарное или отсутствует. Отсутствует способность формулировать свои мысли, обсуждать дискуссионные положения

4.1.1.3. Содержание оценочного средства

Контроль сораулар.

4.1.2. Реферат по темам:

Тема10.Грамматик мәгънә һәм грамматик категория.Тема11.Мөстәкыйль сүз төркемнәре.

4.1.2.1. Порядок проведения.

Обучающиеся самостоятельно пишут работу на заданную тему и сдают преподавателю в письменном виде. В работе производится обзор материала в определённой тематической области либо предлагается собственное решение определённой теоретической или практической проблемы. Оцениваются проработка источников, изложение материала, формулировка выводов, соблюдение требований к структуре и оформлению работы, своевременность выполнения. В случае публичной защиты реферата оцениваются также ораторские способности.

4.1.2.2. Критерии оценивания

Оценка «отлично» ставится, если обучающийся тему раскрыл полностью. Продемонстрировано превосходное владение материалом. Использованы надлежащие источники в нужном количестве. Структура работы соответствует поставленным задачам. Степень самостоятельности работы высокая.

Оценка «хорошо» ставится, если обучающийся тему в основном раскрыл. Продемонстрировано хорошее владение материалом. Использованы надлежащие источники. Структура работы в основном соответствует поставленным задачам. Степень самостоятельности работы средняя.

Оценка «удовлетворительно» ставится, если обучающийся тему раскрыл слабо. Продемонстрировано удовлетворительное владение материалом. Использованные источники и структура работы частично соответствуют поставленным задачам. Степень самостоятельности работы низкая.

Оценка «неудовлетворительно» ставится, если обучающийся тему не раскрыл. Продемонстрировано неудовлетворительное владение материалом. Использованные источники недостаточны. Структура работы не соответствует поставленным задачам. Работа несамостоятельна.

4.1.2.3. Содержание оценочного средства

Темы для реферата:

Сыйфат. Аның төркемчәләре. Сыйфат дәрәҗәләре.
Сыйфатларның исемләшүе.
Сыйфатларның ясалу юллары.
Рәвеш. Рәвешләрнең мәгънә буенча төркемчәләре.
Саннар. Аларның төркемчәләре. Саннарның ясалышы.
Алмашлыклар. Аларның төркемчәләре.
Затланышлы һәм затланышсыз фигыльләр.
Исемләшкән сүз төркемнәре
Татар телендә алынмалар
Сүзьясалыш чылбыры һәм сүзьясалыш оясы
Татар телендә ясалма сүзләр
Сыйфатлар һәм рәвешләр ясалышы.
Фигыльдә заман категориясе
Фигыльдә юнәлеш категориясе
Исем сүзтезмәләр һәм аларның төп үзенчәлекләре.
Сыйфат фигыльнең заман формалары.

4.1.3 Тестирование по темам

1.Татар теленең авазлар системасы. 2.Татар телендә аваз үзгәрешләре. 3.Хәзерге татар әдәби теле просодикасы.4. Семасиология. 5. Кулланылыш дәрәҗәсе буенча татар теленең сүзлек составы. 6.Татар телендә алынмалар. 7.Кушымчаларның функция буенча төрләре.8.Сүзнең сүзьясалыш структурасы 9.Татар телендә сүзьясалыш ысуллары.10.Грамматик мәгънә һәм грамматик категория.11.Мөстәкыйль сүз төркемнәре.12.Татар телендә ярдәмлекләр.

4.1.3.1. Порядок проведения.

Обучающиеся получают задание по освещению определённых теоретических вопросов или решению задач. Работа выполняется письменно и сдаётся преподавателю. Оцениваются владение материалом по теме работы, аналитические способности, владение методами, умения и навыки, необходимые для выполнения заданий.

4.1.3.2. Критерии оценивания

Оценка «отлично» ставится, если обучающийся правильно выполнил все задания. Продемонстрирован высокий уровень владения материалом. Проявлены превосходные способности применять знания и умения к выполнению конкретных заданий.

Оценка «хорошо» ставится, если обучающийся правильно выполнил большую часть заданий. Присутствуют незначительные ошибки. Продемонстрирован хороший уровень владения материалом. Проявлены средние способности применять знания и умения к выполнению конкретных заданий.

Оценка «удовлетворительно» ставится, если обучающийся задания выполнил более чем наполовину. Присутствуют серьёзные ошибки. Продемонстрирован удовлетворительный уровень владения материалом. Проявлены низкие способности применять знания и умения к выполнению конкретных заданий.

Оценка «неудовлетворительно» ставится, если обучающийся задания выполнил менее чем наполовину. Продемонстрирован неудовлетворительный уровень владения материалом. Проявлены недостаточные способности применять знания и умения к выполнению конкретных заданий.

4.1.3.3. Содержание оценочного средства

Тест сораулары.

Фонетика, лексика курсыннан тест биремнәре
1.Фонетиканың өйрәнү объекты:
а) телдәге авазлар төзелешен;
б) дөрес язу кагыйдәләрен;
в) дөрес әйтелеш кагыйдәләрен;
г) авазларны һәм хәрефләрне өйрәнә.
2. Яшьнәү сүзендә:
а) 6 хәреф, 6 аваз;
б) 6 хәреф, 5 аваз;
в) 5 хәреф, 6 аваз;
г) 6 хәреф, 7 аваз.
3.Әйтелешне язуда дөрес күрсәтү өчен уйлап табылган язу:
а) орфография;
б) орфоэпия;
в) транскрипция ;
г) иероглифлар.
4. Яу сүзендә:
а) 2 тартык, 1 сузык;
б) 2 сузык, 1 тартык;
в) 2 сузык кына;
г) 1 сузык, 1 тартык.
5. Эшләү сүзендә Y хәрефе:
а) [ү]сузыгын;
б) [w] тартыгын;
в) дифтонгны;
г) тартыкны да, сузыкны да белдерә.
6. Авазлар кыскару ул - :
а) редукция
б) протеза;
в) эпентеза;
г) диэреза;
7. Иҗекләрнең ачык һәм ябык булуы:
а) сузык авазларга бәйле;
б) тартык авазларга бәйле;
в) берсенә дә бәйле түгел;
г) сузык һәм тартык авазларга бәйле.
8. Басым ул:
а) бер тын белән әйтелгән кисәк;
б) тавышның төрлечә хәрәкәт итүе;
в) сөйләмнең иң кечкенә берәмлеге;
г) бер иҗекнең башкалардан аерып әйтү.
9. Борыны борны, бу –
а) ассимиляция;
б) диссимиляция;
в) редукция;
г) элизия.
10. Кияүләр сүзенең иҗек модельләрен билгеләгез:

а) ТС-ТСТ-ТСТ;
б) ТС-СС-ТСС;
в) ТС-СТ-ТСС;
г) ТС-ТСТ-ТСС.
11. Смола сүзе татар теленә кергәндә кичергән үзгәреш :
а) протеза;
б) эпентеза;
в) диэреза;
г) редукция.
12. Шляпа сүзе татар теленә кергәндә кичергән үзгәреш:
а) протеза;
б) эпентеза;
в) диэреза;
г) редукция.
13.Түбәндәге сүзләрдә басымның төшү тәртибе: алфавит, статуя, арахис.
а) 3, 1, 2 иҗекләр;
б) 2, 3, 4 иҗекләр;
в) 2, 2, 1 иҗекләр;
г) 3, 1, 3 иҗекләр.
14. Төшерелеп калдырылган хәрефләрне күрсәт: мета...ар, клас..., то...сыз
а) л һәм с,
б) лл, сс һәм с;
в) лл, с, з;
г) л, с, с.

15. Лексиканың өйрәнү объекты:
а) телдәге авазлар һәм хәрефләр;
б) сүзләрнең ясалышын һәм төрләнешен;
в) сүзтезмә һәм җөмләләр;
г) телдәге сүзләр җыелмасы.
16. “Утырган килеш йокыга китте” җөмләсендә килеш сүзенең синонимы:
а) килә, бара, кайта, юнәлә;
б) көе, көенчә, хәлендә, җиреннән,
в) бәйлек, ярдәмлек, предлог, послелог;
г) утырыш, җыелыш, киңәшмә.
17. Аңлашылмый торган татарча сүзләрне карап була:
а) башка телдәге сүзлекләрдән;
б) аңлатмалы сүзлектән;
в) телара сүзлектән;
г) орфографик сүзлектән.
18. Сүзнең лексик мәгънәсе:
а) өстәл – исем;
б) өстәл – җөмләдә ия;
в) өстәл – агачтан ясалган өй җиһазы;
г) өстәл – җөмләдә хәбәр.
19. Баш (кеше башы, агач башы), аяк (кеше аягы, өстәл аягы) сүзләре:
а) синонимнар;
б) бер мәгънәле сүзләр;
в) күп мәгънәле сүзләр;
г) антонимнар.
20. Омонимнарга билгеләмә бирегез:
а) әйтелеше төрле, әмма мәгънәсе бертөрле;
б) капма-каршы мәгънәле сүзләр;
в) язылышы бер үк, ләкин әйтелеше төрле;
г) язылышы һәм әйтелеше бер, ләкин мәгънәсе төрле.
21.”Куркак дус дошманнан куркынычрак” мәкалендә дус һәм дошман сүзләре:
а) антонимнар;
б) омонимнар;
в) синонимнар;
г) күп мәгънәле сүзләр.
22.Контекстуаль антонимнар...
а) билгеле бер ситуациядә, контекстта гына антоним булып килә;
б) текст эчендәге аерым бер сүзнең антонимы булып тора;

в) тексттан тыш та антоним була;
г) текст белән бернинди бәйләнештә тормый.
23. Фразеологик әйтелмәне табыгыз:
а) бүгенге эшне иртәгә калдырмыйлар;
б) өрми дә, җибәрми дә. Ул нәрсә?
в) бүрәнә аша бүре куу.
г) калган эшкә кар ява.
24. Фразеологик әйтелмәгә билгеләмә бирегез:
а) бербөтен мәгънә аңлата торган төзелмәләр;
б) күчерелмә мәгънәле сүзләр;
в) берничә сүздән торган төзелмә;
г) берничә сүздән тезелеп, бербөтен мәгънә аңлата торган күчерелмә мәгънәле төзелмә.
25. Казый, сабак, талак, ярлык сүзләре:
а) неологизмнар;
б) архаизмнар;
в) гомуми кулланылыштагы сүзләр;
г) интернациональ сүзләр.
26. Неологизмнар дип –
а) халыкта кинәт барлыкка килгән сүзләр;
б) телдә барлыкка килә торган яңа сүзләр;
в) сирәк кулланылышка күчкән сүзләр;
г) кулланылмый торган сүзләр.
27. Җәрәхәткә тоз салу дигән фразеологизмны уйлап табучылар:
а) артистлар;
б) палачлар;
в) аш пешерүчеләр;
г) табиблар.
28.Алынманың дөрес күрсәтелмәгән татарча синонимы:
а) мемуар – истәлек;
б) анализ – нәтиҗә;
в) темп – тизлек;
г) скульптор.
29. Мәгънәсе дөрес билгеләнмәгән фразеологизм:
а) телгә килү – сөйли башлау;
б) телгә килү – аңга килү;
в) телгә килү – ызгышу;
г) телгә килү – уртак фикергә килү.
30. Антоним булмаган фразеологизм:
а) уртак тел табу – борчак пешмәү;
б) агач кул – куян йөрәкле;
в) аркылы төшү – юл кую;
г) ахирәт дус – җан дошманы.

Сүзьясалышы курсыннан тест биремнәре
1 нче вариант
1. Морфема нәрсә ул?
а) сүзнең мәгънәгә ия булган иң кечкенә берәмлеге;
б) сүзнең лексик мәгънәгә ия булган иң кечкенә берәмлеге;
в) сүзнең грамматик мәгънәгә ия иң кечкенә берәмлеге;
г) морфема ул – тамыр.
2. Морфемаларга дөрес бүленгән рәтне күрсәтегез:
а) кай-та-лар, сү-зем-не;
б) кит-ә-сез, эш-лә-гән-сез;
в) китап-лар-ы-быз-ны, эш-ләр-сез;
г) китаб-ын, бала-лар-ыбыз.
3. Бер генә мәгънәле кисәктән торган сүзләр тезмәсе:
а) элгеч, ңиләк;
б) сандугач, сыерчык,карлыган;
в) сүзчән, кайтыр, уйламаган;
г) бүген, керпе, алмагач.
4. Ясалма сүзләр рәтен күрсәтегез:
а) йөрәк, сукмак, тояк;
б) кием, яшьрәк, алтынчы;

в) кием, энием, керем;
г) тотка, артка, китапка.
5. Бәйләгеч кушымчалары булган рәтне күрсәтегез:
а) саргылт, берәү, китә;
б) бәйрәмнәр, аклар, яшьләр;
в) китабы, күлләр, өстәлендә;
г) кунак, тукмак, сагынып.
6. Тамыр+сүз ясагыч+форма ясагыч+бәйләгеч+бәйләгеч схемасына туры килерлек сүз:
а) игенчеләребез;
б) китапчыгымны;
в) дәгъвачыларыбыз;
г) кибетчеләрен.
7. Бәйләгеч кушымчалар:
а) исемдә сан, фигыльдә заман, зат-сан кушымчалары;
б) исемдә килеш, тартым, сүз ахырында килгән күплек сан кушымчалары һәм фигыльдә зат-сан кушымчалары;
в) фигыльдә юнәлеш, исемдә килеш, сыйфатларда дәрәҗә кушымчалары;
г) сан төркемчәләре кушымчалары, фигыльдә юклык һәм заман кушымчалары.
8. Тамырдаш сүзләр рәтен күрсәтегез:
а) карлы, карлыган, карын;
б) көзге, көзән, көзен;
в) җәймә, җәенке, җәен;
г) башмак, башваткыч, башлы.
9. Морфологик нигез нәрсә ул?
а) сүзнең төрләнә торган өлеше;
б) сүзнең форма ясагыч кушымчадан калган өлеше;
в) сүзнең бәйләгеч кушымчадан калган өлеше;
г) исемдә тартым, сан кушымчалары белән алынган сүз.

10. Грамматик кушымчалар алар:
а) исемдә сан, килеш, тартым кушымчалары;
б) фигыльдә зат-сан кушымчалары;
в) исемләшкән сыйфатларда килеш кушымчалары;
г) затланышсыз фигыль формалары, юнәлеш, дәрәҗә, заман, юклык кушымчалары, сыйфатларда дәрәҗә кушымчалары, сан төркемчәләре кушымчалары, алмашлык төркемчәләре кушымчалары.
11.Унификс булган сүзне билгеләгез:
а) тамга;
б) шәмдәл;
в) ахмак;
г) сырганак.
12. Кайсы сүздә нуль морфеманы күрсәтеп була?
а) алмалар;
б) килгәннәр;
в) барыгыз;
г) көзге.
13. Тамырга билгеләмә
а) сүзнең иң кечкенә берәмлеге;
б) сүзнең мәгънәгә ия иң кечкенә берәмлеге;
в) сүзнең лексик мәгънәгә ия иң кечкенә берәмлеге;
г) сүзнең лексик һәм грамматик мәгънәләргә ия иң кечкенә берәмлеге.
14. Полифункциональ кушымчалар кергән сүзләр төркемдә?
а) тотка, китапка, ботка;
б) каенлык, утынлык, барырлык;
в) бүлмә, төймә, үлмә;
г) искечә, кисәкчә, үзенчә.
15. Кайсы төркемдәге сүзләрдә стилистик кушымча бар?
а) уенчык, карчык;
б) татарча, яшьләрчә;
в) төерчек, балакай;
г) валчык, бушлай.
16. Кайсы тигезләмә дөрес?
а) нигез= тамыр+сүз ясагыч+форма ясагыч;
б) нигез= тамыр+сүз ясагыч+форма ясагыч+бәйләгеч;

в) нигез= тамыр + сүз ясагыч
г) нигез= тамыр+сүз ясагыч.
17.Сүзформа составында мәгънәгә ия булган иң кечкенә кисәк:
а) морф;
б) морфема;
в) тамыр;
г) кушымча.

18.Кайсы төркемдәге сүзләрнең барысы да морфемаларга дөрес бүленгән?
а) ал-дыр-а, ки-ен-ә-м, кош-ны-ң;
б) иг-ен-ләтә, эш-лә-тә,өй-дән;
в) бар-гала-ды, эт-тер-де, кеше-ләр-чә;
г) кит-мә-гән, күтәр-ел-де, эш-лә-гәнне.
19. Кайсы төркемдәге сүзләр бер сүз ясалыш оясына керәләр?
а) кабак, кабырга, кап;
б) бала, балак, бал;
в) бүлмә, бүләк, бүленеш;
г) кар, карак, карга.
20.Кайсы төркемдә синтетик сүзләр бирелгән?
а) өчаяк, көньяк;
б) КДУ, АКШ;
в) куркып китү, алып бирү;
г) тракторчы, кунак.
21.Нинди сүзләр кушымчалау ысулы белән ясалмый?
а) сан;
б) исем;
в) рәвеш;
г) фигыль.
22.Кайсы сүздә -ен кушымчасы фигыль ясый?
а) төшенде;
б) эшенә;
в) киенә;
г) игенче.
23. Кайсы сүзнең морфологик нигезе дөрес билгеләнгән?
а) сынатмадылар;
б) балаларымны;
в) ашатыгыз;
г) китапханәчеләр.
24. Сүз ясалышы ягыннан кайсы сүз артык?
а) кием;
б) утынчы;
в) җырласы;
г) ташчы.
25. Полифункциональ кушымчалар кергән сүзләр төркемдә?
А) тотка, китапка, ботка;
б) каенлык, утынлык, барырлык;
в) бүлмә, төймә, үлмә;
г) искечә, кисәкчә, үзенчә.
26. Ясалма сүзләр кайсы төркемдә?
а) кабырга, карагач;
б) бавырга, карагач;
в) тапкыр, кыйгач;
г) аркасында, таба.
27. Кайсы төркемдә сүзтезмәләр тезмә сүз түгел?
а) йорт куяны, хис итү;
б) җир җиләге, сабыр итү;
в) сатылган мал, эчне бушату;
г) үги ана яфрагы, тәэсир итү.
28. Кайсы сүз төркеме барлык төр ысуллар белән дә ясала?
а) фигыль;
б) исем;
в) сыйфат;
г) барлык сүз төркемнәре дә.

29. Нинди сүзләр конверсия ысулы белән ясала алмый?
а) рәвеш, ярдәмлек;
б) фигыль, сан;
в) исем, сыйфат;
г) ымлык, кисәкчә.
30. Кайсы төркемдә лексик-семантик ысул белән ясалган сүзләр бирелгән?
а) ташчы, ял;
б) ай, ия;
в) акыллы, сөйкемле;
г) кара, бүлмә.

Сүзьясалышы курсыннан тест биремнәре
2 нче вариант
1. Тамыр нәрсә ул?
а) сүзнең мәгънәгә ия булган иң кечкенә берәмлеге;
б) сүзнең лексик мәгънәгә ия булган иң кечкенә берәмлеге;
в) сүзнең грамматик мәгънәгә ия иң кечкенә берәмлеге;
г) тамыр ул – сүзнең нигезе.
2. Морфемаларга дөрес бүленгән рәтне күрсәтегез:
а) кай-та-лар, сү-зем-не;
б) кит-ә-сез, эш-лә-гән-сез;
в) китап-лар-ы-быз-ны, эш-ләр-сез;
г) китаб-ын, бала-лар-ыбыз.
3. Бер генә мәгънәле кисәктән торган сүзләр тезмәсе:
а) элгеч, җиләк;
б) сандугач, сыерчык,карлыган;
в) сүзчән, кайтыр, уйламаган;
г) бүген, керпе, алмагач.
4. Ясалма сүзләр рәтен күрсәтегез:
а) йөрәк, сукмак, тояк;
б) кием, яшьрәк, алтынчы;
в) кием, энием, керем;
г) тотка, артка, китапка.

5. Бәйләгеч кушымчалары булган рәтне күрсәтегез:
а) саргылт, берәү, китә;
б) бәйрәмнәр, аклар, яшьләр;
в) китабы, күлләр, өстәлендә;
г) кунак, тукмак, сагынып.
6. Тамыр+сүз ясагыч+форма ясагыч+бәйләгеч+бәйләгеч схемасына туры килерлек сүз:
а) игенчеләребез;
б) китапчыгымны;
в) дәгъвачыларыбыз;
г) кибетчеләрен.
7. Бәйләгеч кушымчалар:
а) исемдә сан, фигыльдә заман, зат-сан кушымчалары;
б) исемдә килеш, тартым, сүз ахырында килгән күплек сан кушымчалары һәм фигыльдә зат-сан кушымчалары;
в) фигыльдә юнәлеш, исемдә килеш, сыйфатларда дәрәҗә кушымчалары;
г) сан төркемчәләре кушымчалары, фигыльдә юклык һәм заман кушымчалары.
8. Тамырдаш сүзләр рәтен күрсәтегез:
а) карлы, карлыган, карын;
б) көзге, көзән, көзен;
в) җәймә, җәенке, җәен;
г) башмак, башваткыч, башлы.
9. Морфологик нигез нәрсә ул?
А) сүзнең төрләнә торган өлеше;
б) сүзнең форма ясагыч кушымчадан калган өлеше;
в) сүзнең бәйләгеч кушымчадан калган өлеше;
г) исемдә тартым, сан кушымчалары белән алынган сүз.
10. Грамматик кушымчалар алар:
а) исемдә сан, килеш, тартым кушымчалары;
б) фигыльдә зат-сан кушымчалары;

в) исемләшкән сыйфатларда килеш кушымчалары;

г) затланышсыз фигыль формалары, юнәлеш, дәрәҗә, заман, юклык кушымчалары, сыйфатларда дәрәҗә кушымчалары, сан төркемчәләре кушымчалары, алмашлык төркемчәләре кушымчалары.

11.Унификс булган сүзне билгеләгез:

а) тамга;

б) шәмдәл;

в) ахмак;

г) сырганак.

12. Кайсы сүздә нуль морфеманы күрсәтеп була?

А) алмалар;

б) килгәннәр;

в) барыгыз;

г) көзге.

13. Тамырга билгеләмә

а) сүзнең иң кечкенә берәмлеге;

б) сүзнең мәгънәгә ия иң кечкенә берәмлеге;

в) сүзнең лексик мәгънәгә ия иң кечкенә берәмлеге;

г) сүзнең лексик һәм грамматик мәгънәләргә ия иң кечкенә берәмлеге.

14. Полифункциональ кушымчалар кергән сүзләр төркемдә?

а) тотка, китапка, ботка;

б) каенлык, утынлык, барырлык;

в) бүлмә, төймә, үлмә;

г) искечә, кисәкчә, үзенчә.

15. Кайсы төркемдәге сүзләрдә стилистик кушымча бар?

а) уенчык, карчык;

б) татарча, яшьләрчә;

в) төерчек, балакай;

г) валчык, бушлай.

16. Кайсы тигезләмә дөрес?

а) нигез= тамыр+сүз ясагыч+форма ясагыч;

б) нигез= тамыр+сүз ясагыч+форма ясагыч+бәйләгеч;

в) нигез= тамыр + сүз ясагыч

г) нигез= тамыр+сүз ясагыч.

17.Сүзформа составында мәгънәгә ия булган иң кечкенә кисәк:

а) морф;

б) морфема;

в) тамыр;

г) кушымча.

18.Кайсы төркемдәге сүзләрнең барысы да морфемаларга дөрес бүленгән?

а) ал-дыр-а, ки-ен-ә-м, кош-ны-ң;

б) иг-ен-лә-тә, эш-лә-тә,өй-дән;

в) бар-гала-ды, эт-тер-де, кеше-ләр-чә;

г) кит-мә-гән, күтәр-ел-де, эш-лә-гәнне.

19. Кайсы төркемдәге сүзләр бер сүз ясалыш оясына керәләр?

а) кабак, кабырга, кап;

б) бала, балак, бал;

в) бүлмә, бүләк, бүленеш;

г) кар, карак, карга.

20.Кайсы төркемдә синтетик сүзләр бирелгән?

а) өчаяк, көньяк;

б) КДУ, АКШ;

в) куркып китү, алып бирү;

г) тракторчы, кунак.

21.Нинди сүзләр кушымчалау ысулы белән ясалмый?

а) сан;

б) исем;

в) рәвеш;

г) фигыль.

22.Кайсы сүздә -ен кушымчасы фигыль ясый?

а) төшенде;

б) эшенә;

в) киенә;

г) игенче.
23. Кайсы сүзнең морфологик нигезе дөрес билгеләнгән?
а) сынатмадылар;
б) балаларымны;
в) ашатыгыз;
г) китапханәчеләр.
24. Сүз ясалышы ягыннан кайсы сүз артык?
а) кием;
б) утынчы;
в) җырласы;
г) ташчы.
25. Полифункциональ кушымчалар кергән сүзләр төркемдә?
а) тотка, китапка, ботка;
б) каенлык, утынлык, барырлык;
в) бүлмә, төймә, үлмә;
г) искечә, кисәкчә, үзенчә.
26. Ясалма сүзләр кайсы төркемдә?
а) кабырга, карагач;
б) бавырга, карагач;
в) тапкыр, кыйгач;
г) аркасында, таба.
27. Кайсы төркемдә сүзтезмәләр тезмә сүз түгел?
а) йорт куяны, хис итү;
б) җир җиләге, сабыр итү;
в) сатылган мал, эчне бушату;
г) үги ана яфрагы, тәэсир итү.
28. Кайсы сүз төркеме барлык төр ысуллар белән дә ясала?
а) фигыль;
б) исем;
в) сыйфат;
г) барлык сүз төркемнәре дә.
29. Нинди сүзләр конверсия ысулы белән ясала алмый?
а) рәвеш, ярдәмлек;
б) фигыль, сан;
в) исем, сыйфат;
г) ымлык, кисәкчә.

30. Кайсы төркемдә лексик-семантик ысул белән ясалган сүзләр бирелгән?
а) ташчы, ял;
б) ай, ия;
в) акыллы, сөйкемле;
г) кара, бүлмә.

Сүзьясалышы курсыннан тест биремнәре
3 нче вариант
1. Кыскартылма сүзләрне төркемнәргә аерыгыз. (а – беренче хәрефләренең исемнәрен кушу, б – беренче авзларын кушу, в – беренче иҗекләрен кушу юлы белән; г – катнаш ысул белән ясалган кыскартылма сүзләр)
1. КДУ. 2. КамАЗ. 3. Продмаг. 4. АКШ. 5. Колхоз. 6. SMS. 7. НАТО. 8.ТИҮ.
2. Кайсы төркемдәге сүзләр бер генә мәгънәле кисәктән торалар?
а) терәк, белем;
б) көндәлек, ташкын;
в) тавыш, тагарак;
г) ярык, язма.
3. Кайсы сүз формалары икешәр мәгънәле кисәктән тора?
а) тамчы, бердәм;
б) сандугач, чыпчык;
в) терелде, тынычлык;
г) алдагы җаваплар дөрес түгел.
4. Кайсы төркемдә мәгънәле кисәкләр дөрес бүленмәгән?
а) табы-л-ды, бүлә-к;
б) кара-л-ды, терәк;
в) эл-емтә, кара-к;
г) суз-ынкы, кәкр(е)-әй-де.

5. Кайсы төркемдә тамыр һәм кушымча арасында морфонологик үзгәреш күзәтелми?
а) агарды, кибәк;
б) җыен, ява;
в) ташкын, сулыш;
г) табылдык, күгәрде.
6.Кайсы төркемдәге мәгънәле кисәкләрнең бүленеше дөрес?
а) мыгыр-да, мыр-ылды;
б) чыел-да,бөгәр-лә;
в) куна-к, борылма-лы;
г) татарчалат-ып, метрла-п.
7. Кайсы төркемдә сүзьясагыч та, грамматик кушымчаларның ике төре дә бар?
а) терлекченең, бүлмәдәшкә;
б) иптәшемә, кызылрагы;
в) башладык, җүнлерәге;
г) басуларда, игенчеләр.
8. Сүбәйләгеч кушымчалар кайсы сүз төркемнәрендә күзәтелә?
а) исем, рәвеш, модаль сүз;
б) исем, исем фигыль, зат алмашлыклары,исемләшкән сыйфатлар, сыйфат фигыльләр, саннар;
в) җыю саны, рәвеш, бәйлек, хәбәрлек сүзләр;
г) хәл фигыль, инфинитив, кисәкчә, ымлык.
9. Кайсы төркемдә форма ясагыч кушымчалар бар?
а) җәйге, йолдызчык;
б) минем, балалар;
в) берлек, кискеч;
г) кайткач, бару.
10. Исемгә хас саф бәйләнеч кушымчалар кайсы төркемдә?
а) тартым, сан;
б) килеш, сан;
в) килеш, тартым;
г) дөрес җаваплар юк.
11. Кайсы төркемдә сүз ясагыч кушымчалар бар?
а) кимчелек, белем;
б) аем, йолдызым;
в) табагач, үзешчән;
г) баргала, языштыр.
12. Стилистик кушымчалар кайсы төркемдә?
а) төпчек, кыйгач;
б) ничек, хезмәткәр;
в) энекәш, шәһәрчек;
г) янчык, балчык.
13. Яшьләр җыены дигән сүзтезмәдә күплек сан кушымчасының вазифасы.
а) сүз бәйли;
б) форма ясый;
в) сүз ясый;
г) җаваплар дөрес түгел.
14.Кайсы төркемдәге сүзләрнең барысы да морфемаларга дөрес бүленгән?
а) ал-дыр-а, ки-ен-ә-м, кош-ны-ң;
б) иг-ен-ләтә, эш-лә-тә,өй-дән;
в) бар-гала-ды, эт-тер-де, кеше-ләр-чә;
г) кит-мә-гән, күтәр-ел-де, эш-лә-гәнне.
15. Сүзформа составында мәгънәгә ия булган иң кечкенә кисәк:
а) морф;
б) морфема;
в) тамыр;
г) кушымча.

16. Тамырга билгеләмә
а) сүзнең иң кечкенә берәмлеге;
б) сүзнең мәгънәгә ия иң кечкенә берәмлеге;
в) сүзнең лексик мәгънәгә ия иң кечкенә берәмлеге;
г) сүзнең лексик һәм грамматик мәгънәләргә ия иң кечкенә берәмлеге.
17. Ясалма булмаган сүзләр кайсы төркемдә бирелгәН7
а) табагач, күзикмәк;

б) пыран-заран, акыллы;
в) сандугач, тәнәфес;
г) зифа буйлы, берникадәр.
18. Ясалма сүзләр кайсы төркемдә?
а) чимал, үзешчән;
б) быргы, тана;
в) ихтимал, кирәк;
г) тамаша, гыйбрәт.
19. Кушма (аналитик) сүзләр кайсы төркемдә?
а) ямансу, балтырган;
б) кушамат, елдан-ел:
в) уылдык, шатлык;
г) сандугач, аккош.
20. Кайсы төркемдә кушма сүзләр бирелмәгән?
а) видеосалон, консульпункт;
б) табикмәк, суүсем;
в) сый-хөрмәт, Илшат;
г) акгвардияче, Агыйдел.
21. Курсив хәрефләр белән аерып бирелгән сүзләр ничә сүзьясалыш тибына карыйлар? Көрәк сабы, кисәк ишек ачылу, ипи кисәге, бәрәңге сабагы
а) бер;
б) ике;
в) өч;
г) дүрт.
22.[Ясагыч нигез +-ма] сыйфат ясалу тибына керә торган сүзләр кайсы төркемдә бирелгән?
а) борчылма, тавышланма;
б) кабартма, ташлама (ясау);
в) ясалма, чагыштырма;
г) уйланма, чагыштырма.
23. Ашыкмыйча, кызмача, бармакча, татарча сүзләренең ничәсе [исем+-ча] моделе белән ясалган рәвешкә карый?
а) берәү;
б) икәү;
в) өчәү;
г) дүртәү.

24. Кайсы төркемдә тамырдаш (оядаш) сүзләр бирелгән?
а) канат, канык;
б) канлы, (борын) канау;
в) канун, канлы;
г) кандала, канау (чокыр).
25. Ясагыч нигездән аңлашылган эшнең нәтиҗәсе кайсы төркемдәге сүзләр рәтенә туры килә?
а) суыткыч, җилләткеч;
б) кабартма, черемә,
в) якташ, килендәш;
г) карачкы, каравылчы.
26. Кайсы төркемдә тамырдаш булмаган сүзләр урын алган?
а) саплы, сабак;
б) саплам, саплау;
в) сабак (дәрес), сабан;
г) сабакча, (көрәк) саплау.
27. Кайсы пункттагы кушымчалар полифункциональ?
а) -ымта,-емтә; -чан,-чән;
б) -даш,-дәш; -кыр,-кер;
в) -лы,-ле; -сыз,-сез;
г) –ылда,-елдә; -лата, -ләтә.
28. Кайт-а, улым-а, аш-а, бу-а мисалларында курсив хәреф белән аерып бирелгән кушымчаларның ничәсе – сүзьясагычлар?
а) берсе;
б) икесе;
в) өчесе;
г) дүртесе дә.
29. Алынма кушымча кайсы пунктта бирелгән?

а) Ай-дар;
б) мыгыр-да;
в) уй-чан;
г) вак-чыл.
30. Кушма сүзьясагыч кушымча кайсы пунктта бирелгән?
а) язгы;
б) сузынкы;
в) йокымсыра;
г) күгелҗем.

Морфология курсыннан тест биремнәре
1 нче вариант
1.Сүзләрне нәрсәгә таянып төркемлиләр?
а) гомумиләштерелгән лексик-грамматик мәгънә;
ә) грамматик категорияләр комплексы;
б) сүзләрнең синтаксик вазифасы;
в) алдагыларның өчесе дә.
2. Грамматик категория
а) грамматик формалар системасы;
ә) грамматик мәгънәләр җыелмасы,
б) грамматик мәгънә һәм грамматик форма бердәмлеге,
в) җаваплар дөрес түгел.
3.Су, каймак, ком, нәфрәт, ихтирам, тимер, агач, тәрәзә мисаллары арасында
а) предметны белдерә торган ике исем;
ә) җыелмалылыкны белдерә торган 3 исем;
б) вакыйга-күренешне белдерә торган 2 исем;
в) әйберне белдерә торган 4 исем бар.
4.Исем ясагыч кушымчалар кайсы төркемдә?
а) -сыл, -сел, -малы,-мәле;
ә) -ла,-лә,-ы,-е;
б) -ганак,-гәнәк, -ымта, -емтә;
в) -а,-ә, -ла,-лә.
5.Идел белән Җаектан,
Сарай белән Болгардан,
Каргалы, Элек буеннан,
Татарның тулы йортыннан
Сина килдем, атаем өзегендәге исемнәр
а) урын хәлләре;
ә) аергычлар;
б) тәмамлык һәм эндәш сүзләр;
в) тәмамлыклар булып килгән.
6. Килеш функциясендә килгән сүз формасы кайсы төркемнәрдә?
а) чираттагы утырыш,
ә) бүтәнчә уйлау;
б) йортыбыздагы маллар;
г) эшчән кеше.
7.Җиргә эре бодай бөртекләре чәчелде (Г.Бәширов) җөмләсендәге сыйфат
а) предметның формасын;
ә) күләмен;
б) характер билгесен;
в) урынны белдерә.
8.Көлсу, моңсу, алсу, уйсу мисалларының кайсысын кимлек дәрәҗәсендәге сыйфат дип санап була?
а) беренчесен;
ә) икечесен;
б) өченчесен;
в) дүртенчесен.

9.Елмайганда тип-тигез тешләре күренеп китә. Аның тешләре тип-тигез җөмләләрендә курсив белән аерып бирелгән сүзләр
а) бер үк җөмлә кисәкләре;
ә) беренчесе – хәл, икечесе – хәбәр;
б) беренчесе – аергыч, икенчесе – хәбәр;
в) беренчесе – тәмамлык, икенчесе – хәбәр.

10.Идрисов фронтка бары тик 1942 елда гына эләгүен әйтеп бирде.Бу җөмләдә сан
а) бүлем саны;
ә) тәртип саны;
б) җыю саны;
в) микъдар саны.
11.Кил- һәм бул- фигыльләренең кайсы юнәлештә лексик мәгънәләре үзгәрә.
а) йөкләтү;
ә) уртаклык;
б) кайтым;
в) төшем.
12.Кайсы җөмләдә хәзерге заман хикәя фигыльнең парадигматик мәгънәсе бирелгән?
а) Сания пөхтә киенә;
ә) Кара әле, әллә нинди бер кош очып бара;
б) Иртәгә апаларга барам;
в) Ирек мактанырга ярата.
13.Кайтым юнәлешендәге фигыль кайсы төркемдә?
а) Кичә укучылар концертка хәзерләнде;
ә) Проект ике көндә хәзерләнде;
б) Икенче срокка сайланды;
в) Йорт бик тиз салынды.
14.Фигыль төркемчәсенең күрсәткече нуль форма булганы кайсысы?
а) теләк фигыль;
ә) инфинитив;
б) исем фигыль;
в) боерык фигыль.
15Ярдәмче фигыль кайсысында?
ә) дәвам итә;
ә) гөж килү;
б) кабул итү;
в) укып бетерү.
16.Башта, соңыннан, иртәгә, бушка
а) тамыр сүзләр;
ә) конверсияләнеп ясалган рәвешләр;
б) кушымчалау юлы белән ясалган рәвешләр;
в) урын-ара килешендәге исемнәр.

17.Кинәт, вәхшиләрчә сүзләре икесе дә
а) саф рәвешләр;
ә) охшату-чагыштыру рәвешләре;
б) күләм-чама рәвешләре;
в) җаваплар дөрес түгел.
18. Берьюлы ике сүз төркеме билгеләренә ия булган сүз төркемнәре
а) рәвеш, шарт фигыль, алмашлык;
ә) сыйфат фигыль, хәл фигыль, исем фигыль;
б) инфинитив, боерык фигыль, хикәя фигыль;
в) сан, исем, алмашлык.
19.-рак,-рәк кушымчасы ялгана ала торган сүз төркемнәре
а) сыйфат;
ә) сыйфат, рәвеш;
б) сыйфат, рәвеш, хәл фигыль;
в) саналганнарның барысына да һәм кайбер бәйлекләргә, хәбәрлек сүзләргә ялгана.
20. Тоныk, ихтимал, бормалы, чимал, кирәк, җирле, күрәләтә мисаллары арасында
а) ике төрле;
ә) өч төрле;
б) дүрт төрле;
г) биш төрле сүз төркеме бар.
21.Сүзбәйләгечләр кайсы төркемдә?
а) аркылы, карамастан, ник дисәң;
ә) иң, әллә, мөгаен;
б) биллəhи, түгел, хәтта;
в) шулай да, шуңа күрә.
22.Грамматик категорияләре иң күп булган сүз төркеме.
а) исем;

ә) фигыль;
б) сыйфат;
в) рәвеш.
23.Исемнәрдә күплек сан кушымчаларының ничә варианты бар?
а) 2;
ә) 3;
б) 4;
в) 6.
24. Татар телендә фигыльләрнең ничә үткән заман төре бар?
а) 2;
ә) 3;
б) 4;
в) 5.
25.Татар телендә фигыльләрнең ничә юнәлеше бар?
а) 3;
ә) 4;
б) 5;
в) 6.
26. Аның юлы ерак түгел иде (К.Нәҗми) җөмләсендә рәвеш:
а) хәл булып килә;
б) аергыч булып килә;
б) хәбәр составында килә;
в) җөмлә кисәге түгел.
27. Ясалышы ягыннан саннарның түбәндәге төрләре була:
а) тамыр, кушма, тезмә;
ә) гади, тамыр, кушма, парлы;
б) гади, кушма, тезмә, өлеш;
в) тамыр, кушма, парлы, чама.
28.Дөрес, билгеле, кызганыч, диярсең, бәхәссез, һичшиксез, ихтимал, икән сүзләре:
а) барысы да модаль сүзләр;
ә) модаль сүз дә, мөстәкыйль сүз дә була алалар;
б) беренче дүртесе модаль сүз дә, мөстәкыйль сүз дә була ала;
в) беренче бишесе модаль сүз дә, мөстәкыйль сүз дә була ала.
29. Кайсы төркемгә бер теркәгеч ялгыш кергән?
а) ияртүче теркәгечләр: гүя, ягъни, әгәр;
ә) җыючы теркәгечләр: тагы, бигрәк тә, һәм;
б) каршы куючы теркәгечләр: фәкать, ә, исә.
в) бүлүче теркәгечләр: яки, яисә, әле-әле.
30. Сай коелы бакча, зур ишекле бүлмә, сай фикерле кеше, ачык чырайлы кеше мисалларында сүзтезмәнең, ясагыч кушымча алып, кушма сүзгә күчү ысулы белән
а) бер сыйфат;
ә) ике сыйфат;
б) өч сыйфат;
в) дүрт сыйфат ясалган.

Морфология курсыннан тест биремнәре
2 нче вариант
1.Морфология сүзләрне
а) төркемнәргә бүлеп, грамматик категорияләрен билгели;
б) грамматик яктан анализлый;
в) семантик төркемнәргә бүлә;
г) лексик-грамматик классларга бүлә.
2. Грамматик категория
а) грамматик формалар системасы;
ә) грамматик мәгънәләр җыелмасы,
б) грамматик мәгънә һәм грамматик форма бердәмлеге,
в) җаваплар дөрес түгел.

3.Су, каймак, ком, нәфрәт, ихтирам, тимер, агач, тәрәзә мисаллары арасында
а) предметны белдерә торган ике исем;
ә) җыелмалылыкны белдерә торган 3 исем;
б) вакыйга-күренешне белдерә торган 2 исем;
в) әйберне белдерә торган 4 исем бар.

4.Сыйфат ясагыч кушымчалар кайсы төркемдә?
а) -сыл, -сел, -малы,-мәле;
ә) -ла,-лә,-ы,-е;
б) -ганак,-гәнәк, -ымта, -емтә;
в) -лы, -ле, -кы,-ке.
5.Идел белән Җаектан,
Сарай белән Болгардан,
Каргалы, Элек буеннан,
Татарның тулы йортыннан
Сина килдем, атаем өзегендәге исемнәр
а) урын хәлләре;
ә) аергычлар;
б) тәмамлык һәм эндәш сүзләр;
в) тәмамлыклар булып килгән.
6. Килеш функциясендә килгән сүз формасы кайсы төркемнәрдә?
а) чираттагы утырыш,
ә) бүтәнчә уйлау;
б) йортыбыздагы маллар;
г) эшчән кеше.
7.Җиргә эре бодай бөртекләре чәчелде (Г.Бәширов) җөмләсендәге сыйфат
а) предметның формасын;
ә) күләмен;
б) характер билгесен;
в) урынны белдерә.
8.Көлсу, моңсу, алсу, уйсу мисалларының кайсысын кимлек дәрәҗәсендәге сыйфат дип санап була?
а) беренчесен;
ә) икечесен;
б) өченчесен;
в) дүртенчесен.
9.Елмайганда тип-тигез тешләре күренеп китә. Аның тешләре тип-тигез җөмләләрендә курсив белән аерып бирелгән сүзләр
а) бер үк җөмлә кисәкләре;
ә) беренчесе – хәл, икечесе – хәбәр;
б) беренчесе – аергыч, икенчесе – хәбәр;
в) беренчесе – тәмамлык, икенчесе – хәбәр.

10.Идрисов фронтка бары тик 1942 елда гына эләгүен әйтеп бирде.Бу җөмләдә эләгүен сүзе
а) сыйфат фигыль;
ә) инфинитив;
б) исем фигыль;
в) исем.
11.Кил- фигыленең кайсы юнәлештә лексик мәгънәсе үзгәрә.
а) йөкләтү;
ә) уртаклык;
б) кайтым;
в) төшем.
12.Кайсы җөмләдә хәзерге заман хикәя фигыльнең парадигматик мәгънәсе бирелгән?
а) Сания пөхтә киенә;
ә) Кара әле, әллә нинди бер кош очып бара;
б) Иртәгә апаларга барам;
в) Ирек мактанырга ярата.
13.Кайтым юнәлешендәге фигыль кайсы төркемдә?
а) Кичә укучылар концертка хәзерләнде;
ә) Проект ике көндә хәзерләнде;
б) Икенче срокка сайланды;
в) Йорт бик тиз салынды.
14.Фигыль төркемчәсенең күрсәткече нуль форма булганы кайсысы?
а) теләк фигыль;
ә) инфинитив;
б) исем фигыль;
в) боерык фигыль.
15Ярдәмче фигыль кайсысында?
ә) дәвам итә;

ә) гөж килү;
б) кабул итү;
в) укып бетерү.
16.Башта, соңыннан, иртәгә, бушка
а) тамыр сүзләр;
ә) конверсияләнеп ясалган рәвешләр;
б) кушымчалау юлы белән ясалган рәвешләр;
в) урын-ара килешендәге исемнәр.
17.Тиз, татарча сүзләре икесе дә
а) саф рәвешләр;
ә) охшату-чагыштыру рәвешләре;
б) күләм-чама рәвешләре;
в) җаваплар дөрес түгел.
18. Берьюлы ике сүз төркеме билгеләренә ия булган сүз төркемнәре
а) рәвеш, шарт фигыль, алмашлык;
ә) сыйфат фигыль, хәл фигыль, исем фигыль;
б) инфинитив, боерык фигыль, хикәя фигыль;
в) сан, исем, алмашлык.
19.-рак,-рәк кушымчасы ялгана ала торган сүз төркемнәре
а) сыйфат;
ә) сыйфат, рәвеш;
б) сыйфат, рәвеш, хәл фигыль;
в) саналганнарның барысына да һәм кайбер бәйлекләргә, хәбәрлек сүзләргә ялгана.
20. Тоныk, ихтимал, бормалы, чимал, кирәк, җирле, күрәләтә мисаллары арасында
а) ике төрле;
ә) өч төрле;
б) дүрт төрле;
г) биш төрле сүз төркеме бар.
21.Сүзбәйләгечләр кайсы төркемдә?
а) аркылы, һәм, тагын;
ә) иң, әллә, мөгаен;
б) биллəhи, түгел, хәтта;
в) белән, саен, караганда.
22.Грамматик категорияләре иң күп булган сүз төркеме.
а) исем;
ә) фигыль;
б) сыйфат;
в) рәвеш.
23.Исемнәрдә күплек сан кушымчаларының ничә варианты бар?
а) 2;
ә) 3;
б) 4;
в) 6.
24. Татар телендә фигыльләрнең ничә үткән заман төре бар?
а) 2;
ә) 3;
б) 4;
в) 5.
25.Татар телендә фигыльләрнең ничә юнәлеше бар?
а) 3;
ә) 4;
б) 5;
в) 6.
26. Аның юлы ерак түгел иде (К.Нәҗми) җөмләсендә рәвеш:
а) хәл булып килә;
б) аергыч булып килә;
б) хәбәр составында килә;
в) җөмлә кисәге түгел.

27. Ясалышы ягыннан саннарның түбәндәге төрләре була:
а) тамыр, кушма, тезмә;
ә) гади, тамыр, кушма, парлы;
б) гади, кушма, тезмә, өлеш;

в) тамыр, кушма, парлы, чама.

28.Дөрес, билгеле, кызганыч, диярсең, бәхәссез, һичшиксез, ихтимал, икән сүзләре:

а) барысы да модаль сүзләр;

ә) модаль сүз дә, мөстәкыйль сүз дә була алалар;

б) беренче дүртесе модаль сүз дә, мөстәкыйль сүз дә була ала;

в) беренче бишесе модаль сүз дә, мөстәкыйль сүз дә була ала.

29. Кайсы төркемгә бер теркәгеч ялгыш кергән?

а) ияртүче теркәгечләр: гүя, ягъни, әгәр;

ә) җыючы теркәгечләр: тагы, бигрәк тә, һәм;

б) каршы куючы теркәгечләр: фәкать, ә, исә.

в) бүлүче теркәгечләр: яки, яисә, әле-әле.

30. Сай коелы бакча, зур ишекле бүлмә, сай фикерле кеше, ачык чырайлы кеше мисалларында сүзтезмәнең, ясагыч кушымча алып, кушма сүзгә күчү ысулы белән

а) бер сыйфат;

ә) ике сыйфат;

б) өч сыйфат;

в) дүрт сыйфат ясалган.

4.2. Оценочные средства промежуточной аттестации

4.2.1. Зачет

4.2.1.1. Порядок проведения.

Промежуточная аттестация нацелена на комплексную проверку освоения дисциплины. Обучающийся получает вопрос(ы)/задание(я) и время на подготовку. Промежуточная аттестация проводится в устной, письменной или компьютерной форме. Оценивается владение материалом, его системное освоение, способность применять нужные знания, навыки и умения при анализе проблемных ситуаций и решении практических заданий.

4.2.1.2. Критерии оценивания.

Оценка «отлично» ставится, если обучающийся продемонстрировал всестороннее, систематическое и глубокое знание учебно-программного материала, умение свободно выполнять задания, предусмотренные программой, усвоил основную литературу и знаком с дополнительной литературой, рекомендованной программой дисциплины, усвоил взаимосвязь основных понятий дисциплины в их значении для приобретаемой профессии, проявил творческие способности в понимании, изложении и использовании учебно-программного материала.

Оценка «хорошо» ставится, если обучающийся продемонстрировал полное знание учебно-программного материала, успешно выполнил предусмотренные программой задания, усвоил основную литературу, рекомендованную программой дисциплины, показал систематический характер знаний по дисциплине и способен к их самостоятельному пополнению и обновлению в ходе дальнейшей учебной работы и профессиональной деятельности.

Оценка «удовлетворительно» ставится, если обучающийся продемонстрировал знание основного учебно-программного материала в объеме, необходимом для дальнейшей учебы и предстоящей работы по профессии, справился с выполнением заданий, предусмотренных программой, знаком с основной литературой, рекомендованной программой дисциплины, допустил погрешности в ответе на экзамене и при выполнении экзаменационных заданий, но обладает необходимыми знаниями для их устранения под руководством преподавателя.

Оценка «неудовлетворительно» ставится, если обучающийся продемонстрировал знание основного учебно-программного материала в объеме, необходимом для дальнейшей учебы и предстоящей работы по профессии, справился с выполнением заданий, предусмотренных программой, знаком с основной литературой, рекомендованной программой дисциплины, допустил погрешности в ответе на экзамене и при выполнении экзаменационных заданий, но обладает необходимыми знаниями для их устранения под руководством преподавателя.

4.2.1.3. Содержание оценочного средства

Вопросы к зачету

1. Татар теле фонетикасының өйрәнелүтарихы.
2. Татар телендә дифтонглар. Иҗек, татар телендә иҗек калыплары.
3. Хәзерге татар әдәби теле. Аның функцияләре, әдәби телнең язма һәм сөйләмә формалары.
4. Татар теленең төп диалектлары, әдәби телнең диалектларга мөнәсәбәте.
5. Татар әдәби теленең сузыклар системасы. Сузыкларны классификацияләү.
6. Комбинатор аваз үзгәрешләре (ассимиляция, аккомадация, диссимиляция).
7. Позицион авазүзгәрешләре.
8. Татар язуы тарихы.
9. Тартыклар системасы, тартыкларны классификацияләү.
10. Татар теленең просодикасы. Сүз басымы һәм интонация.
11. Морфология. Татар телендә морфологиккүренешләр.
12. Татар лексикографиясе.

13. Алфавит, аваз һәм хәреф мөнәсәбәте. Татар орфографиясенең төп принциплары.
14. Фигыльдә юнәлеш категориясе.
15. Синонимнар. Аларның төрләре. Антонимнар.
16. Омонимнар, аларның төрләре.
17. Сүзләрнең күпмәгънәлелеге. Сүзнең төп һәм күчерелмә мәгънәсе. Күчерелмә мәгънәнеңтөрләре.
18. Татар теленең ономастикасы.
19. Фигыльдә зат категориясе.
20. Татар телендә сүз төзелеше. Морфемаларның төрләре. Нигез.
21. Сүзтезмәләр һәм аларны төркемләү принциплары.
22. Ия һәм иярчен ия җөмләләр, аларның төп үзенчәлекләре.
23. Хәбәр һәм иярчен хәбәр җөмләләр, аларның төп үзенчәлекләре.
24. Катлаулы кушма җөмләләрнең структур типлары.
25. Иярчен кисәк буларак хәл. Хәлләрне төркемләү.
26. Аергыч һәм иярчен аергыч җөмләләр, аларның төп үзенчәлеләре.
27. Аныклагычлар һәм иярчен аныклагыч җөмләләр.
28. Тәмамлык һәм иярчен тәмамлык җөмләләр.
29. Сүз төркеме буларак исем. Лексик-грамматик мәгънәсе, грамматик
30. Алмашлык. Анын лексик-грамматик төркемчәләре. Кайсы сүз төркемен алмаштыруына бәйле рәвештә төрләнү үзенчәлекләре.
31. Сүз төркеме буларак сыйфат һәм рәвеш. Лексик мәгънәләре, морфологик билгеләре,
32. Сүз ясалышының морфологик булмаган ысуллары (конверсия, фонетик, лекеик-семантик ысуллар).
33. Боерык һәм теләк фигыль, аяарның төрләнеш үзенчәлекләре.
34. Хикәя фигыль. Хикәя фигыльне функциясе һәм төрләнеш үзенчәлекләре.
35. Синтетик һәм аналитик заман формалары.
36. Хәл фигыль. Хәл фигыльдә рәвеш һәм фигыль билгеләре, формалары, барлык-юклык төре, синтаксик функцияләре.
37. Иярчен хәл җөмләләр, аларны төркемләү һәм аларнын үзенчәлекләре.
38. Бер составлы җөмләләр.
39. Җөмләнең модаль кисәкләре. Кереш сүзләр һәм керешмәләр мәсьәләсе.
40. Исем фигыль. Исем фигыльдә исем һәм фигыль билгеләре. Инфинитив.

Приложение 2
к рабочей программе дисциплины (модуля)
Б1.В.06 Языки народов РФ (татарский язык)

Перечень литературы, необходимой для освоения дисциплины (модуля)

Направление подготовки: 45.06.01 Языкознание и литературоведение
Направленность (профиль) подготовки: Языки народов РФ (татарский язык)
Квалификация выпускника: Исследователь. Преподаватель-исследователь
Форма обучения: очная
Язык обучения: русский
Год начала обучения по образовательной программе: 2020

Основная литература:

1.Алиференко, Н. Ф. Современные проблемы науки о языке : учебное пособие / Н. Ф. Алиференко. - 6-е изд. стер. - Москва : Флинта, 2018. - 414 с. - ISBN 978-5-89349-573-7. - Текст : электронный. - URL: https://znanium.com/catalog/product/1047435 . – Режим доступа: по подписке.

2.Базылев, В. Н. Наука о языке XXI века : словарь-справочник / В. Н. Базылев. - 2-е изд., испр. и доп. - Москва: ФЛИНТА, 2016. - 135 с.- ISBN 978-5-9765-2543-6. - Текст : электронный. - URL: https://znanium.com/catalog/product/1088733 . – Режим доступа: по подписке.

3.Вузовская методика преподавания лингвистических дисциплин : учебное пособие / под ред. Ж. В. Ганиева. - 4-е изд., стер. - Москва : ФЛИНТА, 2018. - 350 с. - ISBN 978-5-9765-1825-4. - Текст : электронный. - URL: https://znanium.com/catalog/product/1066058 . – Режим доступа: по подписке.

4.Волков, В. В. Филология в системе современного гуманитарного знания [Электронный ресурс] : учебное пособие / В. В. Волков. - 3-е изд., стер. -Москва : ФЛИНТА, 2019.-222 с.. - ISBN 978-5-9765-2015-8. - Текст : электронный. - URL: https://znanium.com/catalog/product/1047496 . – Режим доступа: по подписке.

5.Литература народов России : учеб. пособие / под ред. Р.З. Хайруллина, Т.И. Зайцевой. — Москва : ИНФРА-М, 2019. — 395 с. + Доп. материалы [Электронный ресурс; Режим доступа: http://new.znanium.com]. — (Среднее профессиональное образование). - ISBN 978-5-16-014814-4. - Текст : электронный. - URL: https://znanium.com/catalog/product/1005807. – Режим доступа: по подписке.

6.Пим, Э. Теоретические парадигмы в переводоведении : учебное пособие / Э. Пим. - СПб : Изд-во С.-Петерб. ун-та, 2018. - 255 с. - ISBN 978-5-288-05916-2. - Текст: электронный. - URL: https://znanium.com/catalog/product/1080960. – Режим доступа: по подписке.

7.Шуцзюань, Л. Разговорный китайский язык: учебное пособие / Ли Шуцзюань. — Пекин : Sinolingua, Санкт-Петербург: КАРО, 2007. - 304 с. - (Говорим по-китайски). - ISBN 978-5-89815-961-0. - Текст: электронный. - URL: https://znanium.com/catalog/product/1048162 . – Режим доступа: по подписке.

Дополнительная литература:

1.Камаева Р.Б.Национально-специфический корпус татарской лексика в современной прозе: лингвостилистические характеристики и способы перевода на русский язык.- Казань:Редакционно-издательский центр “Школа”, 2019. – 268 с.- [3 экз.]

2.Москвин, В. П. Теоретические основы стилистики : монография / В. П. Москвин. - 2-е изд., стер. - Москва: ФЛИНТА, 2016. - 278 с. - ISBN 978-5-9765-2521-4. - Текст : электронный. - URL: https://znanium.com/catalog/product/1088979 . – Режим доступа: по подписке.

3.Овчинникова, И. Г. Переводческий билингвизм. По материалам ошибок письменного перевода : монография / И. Г. Овчинникова, А. В. Павлова; ред. А. В. Беркова. - 2-е изд., стер. - Москва : ФЛИНТА, 2016. - 304 с. - ISBN 978-5-9765-2567-2. - Текст : электронный. - URL: https://znanium.com/catalog/product/1088981. – Режим доступа: по подписке.

4.Салимова, Д.А. Двуязычие и перевод: теория и опыт исследования : монография / Д.А. Салимова. А.А. Тимерханов. 2-е изд., стер. - Москва : ФЛИНТА, 2017. - 280 с. - ISBN 978-5-9765-1446-1. - Текст: электронный. - URL: https://znanium.com/catalog/product/1034553. – Режим доступа: по подписке

Приложение 3
к рабочей программе дисциплины (модуля)
Б1.В.06 Языки народов РФ (татарский язык)

Перечень информационных технологий, включая перечень программного обеспечения и информационных справочных систем

Направление подготовки: 45.06.01 Языкознание и литературоведение
Направленность (профиль) подготовки: Языки народов РФ (татарский язык)
Квалификация выпускника: Исследователь. Преподаватель-исследователь
Форма обучения: очная
Язык обучения: русский
Год начала обучения по образовательной программе: 2020

Освоение дисциплины (модуля)предполагает использование следующего программного обеспечения и информационно-справочных систем:

1. Операционнаясистема Microsoft office professional plus 2010.
2. Kaspersky Endpoint Security для Windows
3. Электроннаябиблиотечнаясистема «ZNANIUM.COM»
4. ЭлектроннаябиблиотечнаясистемаИздательства «Лань»
5. Электронная библиотечная система «Консультант студента»